

ประกาศสำนักงาน ป.ป.ช.

เรื่อง ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรมโดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)” และได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งกำหนดตัวชี้วัด คือ ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (๘๕ คะแนนขึ้นไป) และในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ ได้กำหนดค่าเป้าหมายไว้ที่ร้อยละ ๘๐ นั้น

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการพัฒนารอบการประเมินและรายละเอียดการประเมินต่าง ๆ เช่น ตัวชี้วัดการประเมิน เครื่องมือการประเมิน วิธีการและขั้นตอนการประเมิน และเกณฑ์ระดับผลการประเมิน เป็นต้น เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงพัฒนาระบบเทคโนโลยีสนับสนุนการประเมินเพื่อเป็นศูนย์กลางในการเก็บรวบรวมข้อมูลและบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้สามารถประเมินได้อย่างรวดเร็วและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งผลการประเมินจะสะท้อนให้หน่วยงานภาครัฐได้รับทราบระดับคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลให้สูงขึ้น โดยไม่ได้มุ่งบ่งชี้ถึงการทุจริตหรือการกระทำผิดของหน่วยงานแต่อย่างใด ซึ่งการที่หน่วยงานภาครัฐมีธรรมาภิบาลที่ดีก็ย่อมจะส่งผลที่ดีต่อประชาชนและประเทศได้ รวมไปถึงส่งเสริมให้เกิดการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในอนาคตได้ต่อไป

/บัดนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ...

บัดนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการประมวลผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้รายงานผลคะแนนดังกล่าวต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๑๐๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินประกาศผลคะแนนการประเมินดังกล่าวต่อสาธารณะ รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายประกาศฯ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒

(นายวรวิทย์ สุขบุญ)

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(Integrity and Transparency Assessment : ITA)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)”

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน และมีการขยายขอบเขตและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด รวมไปถึง ให้หัวหน้าส่วนราชการให้ความสำคัญกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาตนเองด้านคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างเคร่งครัด และให้หน่วยงานกำกับดูแลส่วนราชการพิจารณานำผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐไปประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในขอบเขตความรับผิดชอบ

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ศึกษารายละเอียดแนวทางการขับเคลื่อนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมุ่งเน้นการออกแบบการขับเคลื่อนการประเมินอย่างเป็นระบบ ลดภาระของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดการใช้งบประมาณ และเพิ่มประสิทธิภาพของการป้องกันการทุจริตเชิงรุก รวมถึงให้ความสำคัญในการพัฒนาเกณฑ์การประเมินให้เกิดการสนับสนุนต่อการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นไปตามทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) โดยได้สังเคราะห์ผลการวิจัยเรื่องแนวทางการปรับปรุงและแนวการพัฒนาเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อนำไปสู่การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้น ซึ่งจัดทำโดยคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้ศึกษาข้อมูลทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและพัฒนาเครื่องมือการประเมินด้านความโปร่งใส คุณธรรมจริยธรรม และการทุจริต ทั้งเครื่องมือของประเทศไทยและเครื่องมือในระดับสากลเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาเกณฑ์การประเมินให้สามารถเกิดการป้องกันการทุจริตเชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการบูรณาการเครื่องมือส่งเสริมด้านคุณธรรมและความโปร่งใสจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินการ และมุ่งเน้นการร่วมดำเนินการขับเคลื่อนด้านธรรมาภิบาลในภาพรวมของประเทศ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประเมิน ITA

หน่วยงานดำเนินการประเมิน สำนักงาน ป.ป.ช. จะเป็นหน่วยงานศูนย์กลางในการดำเนินการประเมินในภาพรวมทั้งหมด โดยจะมีการจัดจ้างผู้ประเมิน ซึ่งจะทำหน้าที่ในการดำเนินการประเมินในเครื่องมือ ระเบียบวิธีการประเมิน และกรอบระยะเวลาที่กำหนด รวมไปถึงการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในระหว่างกระบวนการต่างๆ ในการประเมินแก่หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน

หน่วยงานกำกับดูแลการประเมิน จะมีบทบาทในการร่วมกำกับติดตามการประเมินของหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของตนเอง รวมไปถึงการประสานงานในระหว่างกระบวนการต่างๆ ในการประเมินแก่หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน

หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน จะมีบทบาทในการดำเนินการที่กำหนดในกระบวนการต่างๆ ในการประเมินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ระบุว่า “ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด...” สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้ทบทวนกลุ่มเป้าหมายการประเมิน โดยสอบถามข้อมูลจากกระทรวงต่าง ๆ ประกอบกับการได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อทบทวนฐานข้อมูลหน่วยงานภาครัฐ โดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินรวมทั้งสิ้น ๘,๒๙๙ หน่วยงาน จัดประเภทหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินออกเป็นกลุ่มได้ ดังนี้

องค์กรอิสระ	๕ หน่วยงาน
องค์กรศาล	๓ หน่วยงาน
องค์กรอัยการ	๑ หน่วยงาน
หน่วยงานในสังกัดรัฐสภา	๓ หน่วยงาน
ส่วนราชการระดับกรม	๑๔๔ หน่วยงาน
องค์การมหาชน	๓๙ หน่วยงาน
รัฐวิสาหกิจ	๕๔ หน่วยงาน
หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ	๒๘ หน่วยงาน
กองทุน	๙ หน่วยงาน
สถาบันอุดมศึกษา	๘๓ หน่วยงาน
จังหวัด	๗๖ หน่วยงาน
หน่วยงานรัฐขอเข้าร่วม	๒ หน่วยงาน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๗,๘๕๒ หน่วยงาน

(องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ)

กรอบแนวทางการประเมิน

“การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒” สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการศึกษาทบทวนเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้พัฒนา “ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment System: ITAS)” เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ทันสมัย สามารถบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และทำให้การดำเนินการประเมินสามารถทำได้อย่างรวดเร็ว และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ โดยมีรายละเอียดการประเมิน ดังนี้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน หมายถึง บุคลากรในหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการ/หัวหน้าข้าราชการ/พนักงาน ไปจนถึงลูกจ้าง/พนักงานจ้าง ที่ทำงานให้กับหน่วยงานมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวนร้อยละ ๑๐ ของจำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน แต่จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐ ตัวอย่าง กรณีหน่วยงานมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในจำนวนน้อย (น้อยกว่า ๓๐ คน) ให้เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในทั้งหมด ส่วนกรณีหน่วยงานมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในจำนวนมาก (มากกว่า ๑,๐๐๐ คน) ให้เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ตัวอย่าง

การรวบรวมข้อมูล

- หน่วยงานระบุจำนวนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ลงในระบบ ITAS เพื่อให้ระบบสามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำของหน่วยงาน

- หน่วยงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ช่องทางการตอบแบบสำรวจ IIT แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ทั้งนี้ หน่วยงานควรคำนึงถึงการเผยแพร่ช่องทางการเข้าตอบให้ทั่วถึงและส่งเสริมให้มีการกระจายตัวของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในที่ครอบคลุมทุกส่วนงานและทุกระดับ

- ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน เข้ามาตอบแบบสำรวจ IIT ด้วยตนเองทางระบบ ITAS ทั้งนี้ หน่วยงานจะต้องกำกับติดตามและส่งเสริมให้มีการตอบไม่น้อยกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำหรือตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก หมายถึง บุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ที่มารับบริการหรือมาติดต่อตามภารกิจของหน่วยงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวนร้อยละ ๑๐ ของจำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก แต่จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐ ตัวอย่าง กรณีหน่วยงานมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกจำนวนน้อย (น้อยกว่า ๓๐ คน) ให้เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกทั้งหมด ส่วนกรณีหน่วยงานมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกจำนวนมาก (มากกว่า ๑,๐๐๐ คน) ให้เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ตัวอย่าง

การรวบรวมข้อมูล

• หน่วยงานระบุจำนวนประมาณการจำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ลงในระบบ ITAS เพื่อให้ระบบสามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำของหน่วยงาน จากนั้น หน่วยงานกรอกรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกของหน่วยงานตามแบบฟอร์มที่กำหนดในระบบ ITAS ทั้งนี้ หน่วยงานควรคำนึงถึงข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ที่สอดคล้องและครอบคลุมตามบทบาทหน้าที่และภารกิจตามกฎหมายของหน่วยงาน

• ผู้รับจ้างประเมินจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสำรวจ EIT จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกตามฐานข้อมูลบัญชีรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก โดยผู้รับจ้างประเมินอาจมีการขอข้อมูลเพิ่มเติมหรือขออนุญาตเก็บข้อมูลภาคสนามจากหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน หรือเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด จากนั้น ทำการบันทึกข้อมูลในระบบ ITAS ทั้งนี้ ผู้รับจ้างประเมินจะมีความรู้และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพและมีลักษณะความเป็นตัวแทนที่ดีทางวิชาการและทางสถิติ รวมทั้งมีข้อมูลการตอบไม่น้อยกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำหรือตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

• หน่วยงานจะมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการตอบแบบสำรวจ EIT เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกเข้ามาตอบแบบสำรวจ EIT ได้ด้วยตนเองในระบบ ITAS อีกช่องทางหนึ่ง

หน่วยงาน

หน่วยงาน หมายถึง หน่วยงานภาครัฐที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการประเมิน

การรวบรวมข้อมูล

• หน่วยงานตอบแบบสำรวจ OIT ลงในระบบ ITAS

• ผู้รับจ้างประเมินจะตรวจสอบข้อมูลตามแบบ OIT โดยตรวจสอบการเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ของหน่วยงานจากคำตอบของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ตามเกณฑ์การประเมินที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด จากนั้น ทำการให้คะแนนและให้ความเห็นตามแบบสำรวจ OIT และบันทึกข้อมูลในระบบ ITAS ทั้งนี้ กรณีที่คำตอบของหน่วยงานไม่ชัดเจนจนไม่สามารถให้คะแนนได้ หรือกรณีมีข้อสงสัย ผู้รับจ้างประเมินอาจมีการประสานงานเพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินประกอบการพิจารณา

เครื่องมือการประเมิน

แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในที่มีต่อหน่วยงานตนเอง ประกอบด้วยตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ตัวชี้วัดการใช้งบประมาณ ตัวชี้วัดการใช้อำนาจ ตัวชี้วัดการใช้ทรัพยากรของราชการ และตัวชี้วัดการแก้ไขปัญหาการทุจริต

แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกที่มีต่อหน่วยงานที่ประเมิน ประกอบด้วยตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการสื่อสาร และตัวชี้วัดการปรับปรุงระบบการทำงาน

แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ประกอบด้วยตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต

ตัวชี้วัดการประเมิน

รายละเอียดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาเกณฑ์การประเมินให้เกิดการสนับสนุนต่อการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทยได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยได้ศึกษาข้อมูลจากผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการปรับปรุงและแนวการพัฒนาเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อนำไปสู่การยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้น ซึ่งจัดทำโดยคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งการวิจัยดังกล่าวได้สังเคราะห์ประเด็นการสำรวจของแต่ละแหล่งข้อมูลที่องค์การความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) นำมาใช้ในการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต ประกอบกับการศึกษาข้อมูลทางวิชาการเพิ่มเติม การเชื่อมโยงให้เกิดความต่อเนื่องกับเกณฑ์การประเมินเดิม และการเชื่อมโยงกับเครื่องมืออื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกณฑ์การประเมินมีเนื้อหาครอบคลุมหลายด้าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณธรรม ความโปร่งใส และการทุจริต ทั้งที่มีลักษณะการทุจริตทางตรงและการทุจริตทางอ้อม รวมไปถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ และส่งผลต่อการยกระดับคะแนน CPI ของประเทศไทยในระยะยาวได้ โดยจำแนกออกเป็น ๑๐ ตัวชี้วัด ได้แก่

ตัวชี้วัดที่ ๑ การปฏิบัติหน้าที่ เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ของบุคลากรภายในหน่วยงานต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรอื่นในหน่วยงานของตนเอง ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานโดยยึดหลักตามมาตรฐาน มีความโปร่งใส ปฏิบัติงานหรือดำเนินการตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และจะต้องเป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้มาติดต่อทั่วไปหรือผู้มาติดต่อที่รู้จักกันเป็นการส่วนตัว รวมไปถึงการปฏิบัติงานอย่างมุ่งมั่น เต็มความสามารถ และมีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ซึ่งล้วนถือเป็นลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างมีคุณธรรม นอกจากนี้ ยังประเมินการรับรู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ ของบุคลากรอื่นในหน่วยงานทั้งในกรณีที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีช่วงเทศกาลหรือวาระสำคัญต่าง ๆ ตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือแม้แต่กรณีการให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ ต่อบุคคลภายนอก ซึ่งถือเป็นความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการรับสินบนได้ในอนาคต ตัวชี้วัดที่ ๑ การปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน ๖ ข้อ

ตัวชี้วัดที่ ๒ การใช้งบประมาณ เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ของบุคลากรภายในหน่วยงานต่อการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานของตนเอง ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ นับตั้งแต่การจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีและเผยแพร่อย่างโปร่งใส ไปจนถึงลักษณะการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานอย่างคุ้มค่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และไม่เอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง การเบิกจ่ายเงินของบุคลากรภายในในเรื่องต่าง ๆ เช่น ค่าทำงานล่วงเวลา ค่าวัสดุอุปกรณ์ หรือค่าเดินทาง ฯลฯ ตลอดจนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับพัสดุด้วย นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานตนเองได้ ตัวชี้วัดที่ ๒ การใช้งบประมาณ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน ๖ ข้อ

ตัวชี้วัดที่ ๓ การใช้อำนาจ เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ของบุคลากรภายในหน่วยงานต่อการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาของตนเอง ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการมอบหมายงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การคัดเลือกบุคลากรเพื่อให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งจะต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ รวมไปถึงการใช้อำนาจสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำในธุระส่วนตัวของผู้บังคับบัญชาหรือทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังประเมินเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานบุคคลที่อาจเกิดการแทรกแซงจากผู้มีอำนาจ การซื้อขายตำแหน่ง หรือการเอื้อผลประโยชน์ให้กลุ่มหรือพวกพ้อง ตัวชี้วัดที่ ๓ การใช้อำนาจ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน ๖ ข้อ

ตัวชี้วัดที่ ๔ การใช้ทรัพย์สินของราชการ เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ของบุคลากรภายในหน่วยงานต่อการใช้ทรัพย์สินของราชการ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคลากรภายในในการนำทรัพย์สินของราชการของหน่วยงานไปเป็นของตนเองหรือนำไปให้ผู้อื่น และพฤติกรรมในการขอยืมทรัพย์สินของราชการ ทั้งการยืมโดยบุคลากรภายในหน่วยงานและการยืมโดยบุคคลภายนอกหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานจะต้องมีกระบวนการในการขออนุญาตที่ชัดเจนและสะดวก นอกจากนี้ หน่วยงานจะต้องมีการจัดทำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการที่ถูกต้อง เพื่อเผยแพร่ให้บุคลากรภายในได้รับทราบและนำไปปฏิบัติ รวมไปถึงหน่วยงานจะต้องมีการกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการของหน่วยงานด้วย ตัวชี้วัดที่ ๔ การใช้ทรัพย์สินของราชการ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน ๖ ข้อ

ตัวชี้วัดที่ ๕ การแก้ไขปัญหาการทุจริต เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ของบุคลากรภายในหน่วยงานต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตของหน่วยงาน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้ความสำคัญของผู้บริหารสูงสุดในการต่อต้านการทุจริตอย่างจริงจัง โดยหน่วยงานจะต้องทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และจัดทำแผนงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมไปถึงการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาการทุจริตของหน่วยงาน ที่จะต้องทำให้การทุจริตในหน่วยงานลดลงหรือไม่มีเลย และจะต้องสร้างความเชื่อมั่นให้บุคลากรภายใน ในการร้องเรียนเมื่อพบเห็นการทุจริตภายในหน่วยงานด้วย นอกจากนี้ หน่วยงานจะต้องมีกระบวนการเฝ้าระวัง ตรวจสอบการทุจริตภายในหน่วยงาน รวมถึงการนำผลการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบ จากทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ไปปรับปรุงการทำงาน เพื่อป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดที่ ๕ การแก้ไขปัญหาการทุจริต ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน ๖ ข้อ

ตัวชี้วัดที่ ๖ คุณภาพการดำเนินงาน เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ของผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานต่อการคุณภาพการดำเนินงาน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ โดยยึดหลักตามมาตรฐาน ขั้นตอน และระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และจะต้องเป็นไปอย่างเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงจะต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการ/ให้บริการของหน่วยงานแก่รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างตรงไปตรงมา ไม่ปิดบังหรือบิดเบือนข้อมูล ซึ่งสะท้อนถึงการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณธรรม และยังประเมินการรับรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ตรงในการถูกเจ้าหน้าที่เรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ เพื่อแลกกับการปฏิบัติหน้าที่ด้วย นอกจากนี้ ยังประเมินการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานและการดำเนินงานในภาพรวมของหน่วยงาน ที่จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน และส่วนรวมเป็นหลัก ไม่มีการเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ตัวชี้วัดที่ ๖ คุณภาพการดำเนินงาน ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน ๕ ข้อ

ตัวชี้วัดที่ ๗ ประสิทธิภาพการสื่อสาร เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ของผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานต่อประสิทธิภาพการสื่อสาร ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานในเรื่องต่างๆ ต่อสาธารณชน ผ่านช่องทางที่หลากหลาย สามารถเข้าถึงได้ง่าย และไม่ซับซ้อน โดยข้อมูลที่เผยแพร่จะต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการดำเนินงานของหน่วยงานและข้อมูลที่สาธารณชนควรรับทราบ รวมถึงการจัดให้มีช่องทางให้ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถส่งคำติชมหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน/การให้บริการ และมีการชี้แจงในกรณีที่มีข้อกังวลสงสัยได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ยังประเมินการรับรู้เกี่ยวกับการจัดให้มีช่องทางให้ผู้มาติดต่อสามารถร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานด้วย ซึ่งสะท้อนถึงการสื่อสารกับผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดที่ ๗ ประสิทธิภาพการสื่อสาร ประเด็นสำรวจ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน ๕ ข้อ

ตัวชี้วัดที่ ๘ การปรับปรุงระบบการทำงาน เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ของผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานต่อการปรับปรุงระบบการทำงาน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาหน่วยงาน ทั้งการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และกระบวนการทำงานของหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น รวมไปถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยควรมีกระบวนการเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการด้วย ทั้งนี้ นอกจากหน่วยงานจะต้องปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้นแล้ว ยังควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีความโปร่งใสมากขึ้นอีกด้วย ตัวชี้วัดที่ ๘ การปรับปรุงระบบการทำงาน ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน ๕ ข้อ

ตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบ ใน ๕ ประเด็น คือ (๑) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน ข่าวประชาสัมพันธ์ และการปฏิสัมพันธ์ข้อมูล (๒) การบริหารงาน ได้แก่ แผนดำเนินงาน การปฏิบัติงาน และการให้บริการ (๓) การบริหารเงินงบประมาณ ได้แก่ แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ (๔) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้แก่ นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล การดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล และหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และ (๕) การส่งเสริมความโปร่งใสในหน่วยงาน ได้แก่ การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต และการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นข้างต้นแสดงถึงความโปร่งใสในการบริหารงานและการดำเนินงานของหน่วยงาน ตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัดย่อย (๓๓ ข้อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อเปิดเผยการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบ ใน ๒ ประเด็น คือ (๑) การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร การประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร และแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต และ (๒) มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ มาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นข้างต้นแสดงถึงความพยายามของหน่วยงานที่จะป้องกันการทุจริตในหน่วยงานให้ลดน้อยลงหรือไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย (๑๕ ข้อ)

ตารางแสดงสรุปจำนวนข้อคำถามแต่ละตัวชี้วัด

แบบ	น้ำหนัก	ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดย่อย	ข้อคำถาม
IIT	๓๐	การปฏิบัติหน้าที่	-	๖
		การใช้งบประมาณ	-	๖
		การใช้อำนาจ	-	๖
		การใช้ทรัพย์สินของราชการ	-	๖
		การแก้ไขปัญหาการทุจริต	-	๖
EIT	๓๐	คุณภาพการดำเนินงาน	-	๕
		ประสิทธิภาพการสื่อสาร	-	๕
		การปรับปรุงการทำงาน	-	๕
OIT	๔๐	การเปิดเผยข้อมูล	ข้อมูลพื้นฐาน	๙
			การบริหารงาน	๘
			การบริหารเงินงบประมาณ	๗
			การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	๔
			การส่งเสริมความโปร่งใส	๕
		การป้องกันการทุจริต	การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต	๘
			มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต	๗

เกณฑ์ระดับผลการประเมินผล

เกณฑ์การประเมินผลและการรายงานผลการประเมิน จะเป็นการรายงานในลักษณะค่าคะแนนควบคู่กับระดับผลการประเมิน (Rating Score) โดยจำแนกออกเป็น ๗ ระดับ ดังนี้

ตารางแสดงระดับผลการประเมิน

คะแนน	ระดับ
๙๕.๐๐ – ๑๐๐	AA
๘๕.๐๐ – ๙๔.๙๙	A
๗๕.๐๐ – ๘๔.๙๙	B
๖๕.๐๐ – ๗๔.๙๙	C
๕๕.๐๐ – ๖๔.๙๙	D
๕๐.๐๐ – ๕๔.๙๙	E
๐ – ๔๙.๙๙	F

หมายเหตุ: กรณีหน่วยงานดำเนินการได้ไม่ครบถ้วนตามขั้นตอนหรือตามระยะเวลาที่กำหนด ผลการประเมินของหน่วยงานจะแสดงสัญลักษณ์ “ * ” ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นว่าเป็นผลการประเมินจากข้อมูลที่หน่วยงานดำเนินการได้ไม่ครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนด

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(Integrity and Transparency Assessment: ITA)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเภท

หน่วยงานภาครัฐในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เอกสารแนบท้ายประกาศฯ
ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่	ประเภท	หน่วยงาน	คะแนนรวม	ระดับ	ผลการประเมิน
๑	กรมหรือเทียบเท่า	กรมควบคุมมลพิษ	๙๔.๒๙	A	ผ่าน
๒	กรมหรือเทียบเท่า	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๙๓.๘๘	A	ผ่าน
๓	กรมหรือเทียบเท่า	กรมทรัพยากรธรณี	๘๕.๗๒	A	ผ่าน
๔	กรมหรือเทียบเท่า	กรมทรัพยากรน้ำ	๘๖.๓๑	A	ผ่าน
๕	กรมหรือเทียบเท่า	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	๘๙.๔๐	A	ผ่าน
๖	กรมหรือเทียบเท่า	กรมป่าไม้	๘๔.๔๓	B	ไม่ผ่าน
๗	กรมหรือเทียบเท่า	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๘๘.๐๙	A	ผ่าน
๘	กรมหรือเทียบเท่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๘๕.๔๑	A	ผ่าน
๙	กรมหรือเทียบเท่า	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๘๗.๙๔	A	ผ่าน
๑๐	กรมหรือเทียบเท่า	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๘๘.๕๖	A	ผ่าน
๑๑	รัฐวิสาหกิจ	องค์การจัดการน้ำเสีย	๙๐.๗๓	A	ผ่าน
๑๒	รัฐวิสาหกิจ	องค์การสวนพฤกษศาสตร์	๘๕.๘๘	A	ผ่าน
๑๓	รัฐวิสาหกิจ	องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	๘๔.๘๒	B	ไม่ผ่าน
๑๔	รัฐวิสาหกิจ	องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	๙๑.๖๘	A	ผ่าน
๑๕	องค์การมหาชน	สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	๘๙.๓๐	A	ผ่าน
๑๖	องค์การมหาชน	องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)	๘๘.๖๘	A	ผ่าน

